

POSTANOWIENIE

Dnia 23 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 23 kwietnia 2024 r.,
w sprawie z zażalenia pełnomocnika W. O. na zarządzenie Zastępcy
Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w Lublinie
z dnia 8 lutego 2024 r., sygn. akt II AKa 232/21, o odmowie przyjęcia wniosku
pełnomocnika W. O. adw. M. S. o sporządzenie na piśmie i doręczenie
uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 29 stycznia 2024 r. w
sprawie sygn. akt II AKa 232/21,
na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 466 § 1 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł :

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 8 lutego 2024 r. Zastępca Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w Lublinie odmówił przyjęcia wniosku pełnomocnika W. O. adw. M. S. o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 29 stycznia 2024 r. w sprawie sygn. akt II AKa 232/21 wskazując, że W. O. nie jest stroną postępowania, o czym przesądza treść postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 8 czerwca 2022 r., w którym pozostawiono bez rozpoznania apelację wniesioną przez adw. M. S. od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 29 kwietnia 2021 r., sygn. akt IV K 237/15.

Zażalenie na to zarządzenie złożył pełnomocnik W. O. adw. M. S. zarzucając obrazę przepisów postępowania:

1. art. 49 § 1 k.p.k. w zw. z art. 51 § 1 k.p.k. w zw. z art. 54 § 1 k.p.k. poprzez błędne i niezasadne ustalenie przez Sąd, iż w niniejszej sprawie W. O. nie posiada przymiotu osoby pokrzywdzonej - w sytuacji, gdy takie stwierdzenie Sądu Apelacyjnego w Lublinie pomija zarówno materialne jak i procesowe podstawy do uznania W. O. za osobę pokrzywdzoną czynami zarzuconymi oskarżonym, a to ze względu na to, iż:

1. w sprawie prawa pokrzywdzonego były wykonywane przez współnika podmiotu [...] Sp. z o.o. - oskarżyciela posiłkowego [...] Sp. z o.o. S.K.A., zaś likwidacja podmiotu [...] Sp. z o.o. przed wszczęciem postępowania karnego w sprawie niniejszej (dotyczącego m.in. szkody popełnionej wobec [...] Sp. z o.o.) nie prowadziła do definitywnej utraty możliwości występowania po stronie pokrzywdzonego właśnie bezpośrednio pokrzywdzonego przestępstwami zarzuconymi oskarżonym w sprawie współnika i członka zarządu tego podmiotu – W. O. działającego w imieniu [...] Sp. z o.o. S.K.A.;
2. W. O. [...] Sp. z o.o. S.K.A. z siedzibą w W. nie posiadał żadnej wiedzy o tym, iż przed Sądem Okręgowym w Lublinie toczy się postępowanie karne w sprawie IV K 237/15, co wynikało z błędnie kierowanego zawiadomienia o pierwszym terminie rozprawy głównej w sprawie, następnie zaś w przepisany (pierwszym możliwym dla pokrzywdzonego) terminie złożone zostały przez W. O. wszelkie stosowne oświadczenia o wykonywaniu praw oskarżyciela posiłkowego, zaś udział pokrzywdzonego jako oskarżyciela posiłkowego w sprawie został potwierdzony postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 20 września 2018 r., co nawet w toku postępowania przed Sądem Apelacyjnym nie zostało formalnie zaprzeczone, gdyż do momentu zamknięcia rozprawy apelacyjnej nie zostało wydane postanowienie zmieniające postanowienie Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 20 września 2018 r.,

co w konsekwencji doprowadziło do obrazu przepisu:

2. art. 422 § 3 k.p.k. poprzez odmowę przyjęcia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 29 stycznia 2024 r. w sprawie II AKa 232/21 wniesionego przez pełnomocnika W. O.

działającego w imieniu [...] Sp. z o.o. S.K.A. - adw. M. S. - w sytuacji, gdy wniosek ten został złożony w przepisany terminie przez reprezentanta osoby uprawnionej do wykonywania praw pokrzywdzonego w sprawie – W. O. - pokrzywdzonego w sprawie.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia w całości i przekazane sprawy do dalszego prowadzenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem zaskarżone zarządzenie jest zgodne z prawem. Jak wyżej podano, zostało ono oparte na art. 422 § 3 k.p.k., który to przepis ma zastosowanie także do uzasadnienia sądu odwoławczego (art. 457 § 2 zd. drugie k.p.k.). Stanowi on, że prezes sądu odmawia przyjęcia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku m.in. w wypadku, gdy wniosek został złożony przez osobę nieuprawnioną, co rzeczywiście miało miejsce w niniejszym postępowaniu.

Nie ulega wątpliwości, że w sprawie zaistniały okoliczności uzasadniające odmowę przyjęcia wniosku pełnomocnika W. O. Kwestia ta była przedmiotem szczegółowych rozważań zarówno Sądu Okręgowego w Lublinie, jak i Sądu Apelacyjnego w Lublinie, których argumentację Sąd Najwyższy w pełni podziela.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do tego, czy W. O. posiadał status oskarżyciela posiłkowego wskazać należy, że choć w wyniku reasumcji postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 20 września 2018 r. został on na podstawie art. 54 § 1 k.p.k. dopuszczony do działania w charakterze oskarżyciela posiłkowego, niemniej jak słusznie podkreślono – w kontekście wniesienia środka odwoławczego zweryfikowania wymaga istnienie materialnej podstawy pokrzywdzenia.

W sprawie ustalono, że bezpośrednio pokrzywdzonym przestępstwem była spółka [...] Sp. z o.o., która z dniem 9 lipca 2013 r. została wykreślona z rejestru przedsiębiorców i tym samym zakończyła swój byt prawny. Jak słusznie podkreślił Sąd Apelacyjny w postanowieniu z dnia 8 czerwca 2022 roku W. O. nie mógł działać w latach 2016 - 2017 jako jej prezes czy wiceprezes, zaś w odniesieniu do

spółki nie miał zastosowania przepis art. 52 k.p.k., dotyczący reprezentacji zmarłej osoby fizycznej.

Żaden z sądów procedujących w sprawie nie kwestionował, że wspólnikom przysługują uprawnienia do majątku spółki, który został ujawniony po wykreśleniu tego podmiotu z rejestru. Niemniej, uprawnienia te (np. w postępowaniu likwidacyjnym lub cywilnym) nie są tożsame z dochodzeniami prowadzonymi na dordze postępowania karnego i nie oznaczają, że osoby takie stają się pokrzywdzonymi w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania karnego.

Skarżący zdaje się nie przyjmować argumentacji Sądu Apelacyjnego i w zasadzie powiela argumenty przedstawione na etapie postępowania międzyinstancyjnego, kiedy to także składał środek odwoławczy wobec pozostawienia środka odwoławczego od wyroku Sądu I instancji bez rozpoznania.

W zażaleniu nie przedstawiono argumentów mogących podważyć wydane w tej sprawie zarządzenie, wobec czego orzeczono jak w sentencji postanowienia.

[PGW]

[ms]